

Jens Flintrop – Sabine Rieser:

Forráshiány, alulfinanszírozottság és racionálás a német kórházakban
Deutsches Ärzteblatt print, 2014; 111(37): A-1491 / B-1287 / C-1223
(Tömörítvény)

A Universität Duisburg Essen egészségügyi menedzsment tanszékének munkatársai Prof. Dr. Jürgen Wasem tanszékvezető irányításával egy kutatási projekt keretében a kórházakban uralkodó forráshiány kérdéskörét vizsgálták. A felmérésben 1.432 osztályvezető főorvos, 396 ápolási igazgató és 284 ügyvezető igazgató vett részt.

Az osztályvezető főorvosok 70%-a, az ápolási igazgatók 82%-a és az ügyvezető igazgatók 66%-a szerint a kórházakat sújtó forráshiány negatív hatást gyakorol a betegellátásra. Mindenekelőtt a betegekkel való személyes foglalkozás, a betegápolás szenved meg a forráshiányt. Előfordul, hogy a betegektől a költségek miatt szükséges szolgáltatásokat vonnak meg, de az, hogy bizonyos beavatkozásokra a kórház forgalmának növelése érdekében kerül sor.

Antonius Reifferscheid tudományos kutató szerint általában megállapítható, hogy a megkérdezettek többsége erőteljesen megérzi a kórházakra nehezedő gazdasági nyomást, amely a betegellátás racionálási tendenciáival társul.

Az osztályvezető főorvosok 45%-a gyakran szembesül az orvosi és gazdasági célkitűzések közötti döntési konfliktussal. Így az osztályvezető főorvosok 21%-a állítja, hogy havonta legalább egy alkalommal nem biztosítottak a betegek részére bizonyos szükséges szolgáltatásokat, vagy azokat kedvezőbb és kevésbé hatékony eljárásokkal helyettesítették. 46% az elmúlt hat hónap során legalább egy alkalommal megvont a betegektől valamilyen szükséges szolgáltatást. Az egyes szakirányok között alig van különbség. A kórházak a racionálás mellett kísérletet tesznek arra, hogy a lukratív szolgáltatási területeken való volumenbővítéssel próbáljanak elébe menni az alulfinanszírozásnak. A tanulmány szerint az osztályvezető főorvosok jelentős része problematikusnak tartja a gazdaságilag motivált túlellátást: 39%-uk tendenciálisan azon a véleményen van, hogy a gazdasági indokok nem szükséges beavatkozásokhoz vezetnek. Ezt a véleményt elsősorban a kardiológiai, baleseti sebészeti és orthopédiai osztályokat vezető főorvosok osztják.

Dr. med. Theodor Windhorst (a Westfalen-Lippe orvosi kamara elnöke) szerint abszolút gondatlanságnak számít, hogy 1995. óta költségvetési okokból leépítették az ápolószemélyzet 15%-át. Ennek következményei: a munkával való megterheltség fokozódása, a kórházi fertőzések, a krónikus fekélyesedések és decubitus, valamint a burn-out-szindrómák elszaporodása. Az orvosi szolgálatban csak látszólag jobb a helyzet. A kórházi orvosok száma ugyan néhány éve abszolút számokban növekedik, a munkával való megterheltség is fokozódik, mivel ezzel egyidejűleg az egy főre eső átlagos munkaidő csökken. Bürokratikus teendőik megsokasodása miatt az orvosok ma már jóval kevesebb időt töltenek a betegágy mellett, mint korábban. „A kórházakat egyszerűen tönkrespórolják”, mondja a kamarai elnök.

Mindezekkel a gondokkal összefüggésben Prof. Dr. med. Frank Ulrich Montgomery, a Szövetségi Orvosi Kamara (*Bundesärztekammer – BÄK*) elnöke, Georg Baum, a Német Kórházársaság (*Deutsche Krankenhausgesellschaft – DKG*) elnöke és Andreas Westerfellhaus, a Német Ápolási Tanács (*Deutscher Pflegerat – DPR*) elnöke szövetségi sajtókonferencián ismertette az érintett szervezetek kórházfinanszírozással kapcsolatos közös állásfoglalását.

Az érintett szervezetek felhívással fordultak a szövetség és a tartományok kórházügyi reformmal foglalkozó munkacsoportjához (*Bund-Länder-Arbeitsgruppe zur Krankenhausreform*). Elsődleges célkitűzésként jelölték meg, hogy határt kellene szabni a gazdasági elvek érvényesülésének az egészségügyi ellátás területén. A három szervezet követelte a jó orvosi, ápolási és emberséges ellátáshoz szükséges személyügyi ellátottság finanszírozását, az üzemeltetési költségeknek az orientációs értékben való jobb leképezését, az intézményeket sújtó beruházási forráshiány feloldását. A szervezetek emlékeztettek a Kórházi Térítések Intézete (*Institut für das Entgeltsystem im Krankenhaus – InEK*) által a Szövetségi Egészségügyi Minisztérium megbízásából végzett kalkulációra, amely szerint a kórházi beruházások finanszírozásához évente legalább 6 milliárd EUR-ra lenne szükség. Ezzel szemben a tartományok jelenleg évente mindössze 2,7 milliárd EUR-t bocsátanak a kórházak rendelkezésére.

Prof. Dr. Jürgen Wasem egészségügyi közgazdász szerint a kórházak strukturális problémákkal küszködnek, amelyek folyamatosan súlyosbodnak. A legfőbb probléma a tartományok beruházásokra való hajlandóságának hiánya, ami arra kényszeríti a kórházakat, hogy a betegellátás rovására gazdálkodják ki a beruházásokhoz szükséges forrásokat. (KB)